

Доповідь ректора КНТЕУ Мазаракі А.А.

(скорочений виклад)

Сім років, які минули, були періодом напруженої, складної, а головне – цікавої та результативної роботи. Завдання, які поставлено перед колективом, коли університет отримав статус національного, реалізовано. За період, що минув, колектив здійснив величезну роботу щодо розвитку університету. Саме на цей період припадають докорінні, якісні зміни у його діяльності. Навчальний заклад став іншим, з новими масштабами і якісними параметрами. Зайняв лідируюче місце у вітчизняному освітньому середовищі, став визнаним за кордоном. Досвід університету переймають інші, його пропозиції та погляди враховують у високих державних установах. Викладачі університету беруть активну участь у розробці державних стандартів, інших нормотворчих та стратегічних документів з вищої освіти в Україні.

Характерною ознакою діяльності університету стала його інноваційність, прагнення забезпечити високу якість освіти, привести освітню і наукову діяльність у відповідність до нових соціально-економічних вимог, сприяти розбудові країни, зрівнятися з кращими європейськими університетами.

Молодь прагне навчатися в університеті, а роботодавці охоче беруть випускників на роботу, тому що впевнені у високому рівні їх професійної підготовки та вихованні на кращих університетських традиціях. Університет здійснює ґрунтовну цілеспрямовану роботу, щоб допомогти молоді зробити свій правильний вибір щодо здобуття майбутньої професії саме у нас.

Аналіз проведеної роботи та її підсумків свідчить, що обрано стратегічний шлях правильно, що зусилля спрямовувались на ті напрями, від яких залежить кінцевий результат, обирались методи і засоби, які забезпечували певну ґрунтовність, мобілізацію, якість виконання кожним працівником своїх професійних обов'язків. Не випадково, що університет у грудні 2009 р. одним із перших серед державних університетів пройшов національну акредитацію на відповідність системи управління якістю вимогам

міжнародного стандарту ISO 9001-2008 та отримав відповідні сертифікати державного рівня.

Ректорат послідовно проводив кадрову політику, спрямовану насамперед на поліпшення якісного складу професорсько-викладацького персоналу, підвищення рівня його педагогічної майстерності через опанування новими знаннями та активними навчальними технологіями, що інтенсифікують процес навчання.

П'ять років тому на кафедрі прийшло багато молодих викладачів, тому докладались зусилля, щоб вони найскоріше засвоїли необхідні педагогічні навички, новітні навчальні технології. У цьому напрямі плідно працювала вища школа педагогічної майстерності. Цю школу пройшли багато молодих викладачів, якими розроблено авторські проекти навчально-методичного забезпечення. Велика група викладачів підвищила кваліфікацію стажуванням в інших університетах, побувала у закордонних навчальних закладах. Слід підкреслити, що значний вклад у свій педагогічний рівень працівники здійснили самі завдяки самостійній роботі відповідно до індивідуальних планів навчальної роботи, які періодично вдосконалювались і за структурою, і за змістом.

Соціологічні дослідження, які щорічно проводить Інститут молоді «Інтелект» свідчать, що майстерність абсолютної більшості викладачів останніми роками помітно зросла і за оцінкою студентів у середньому дорівнює 4,1–4,2 бала.

За звітний період чисельність викладачів зросла більше ніж у півтора рази. Це збільшення відбулося за рахунок зростання чисельності студентського контингенту, створення на базі коледжу Харківського торговельно-економічного інституту, який швидкими темпами перебудував свою роботу і вже за рядом спеціальностей вийшов на IV рівень акредитації.

У результаті проведеної ректоратом наполегливої роботи 94% завідувачів випускових кафедр є доктори наук, професори.

Ректорат спільно з деканатами і кафедрами в останні два роки, особливо у 2009 р., провів серйозну роботу і продовжує нею напружено займатися відносно підвищення ефективності підготовки наукових кадрів. За 2008–2009 рр. захищено 15 докторських та 54 кандидатських дисертацій.

За плідну та добросовісну роботу, вагомий внесок у розвиток освіти і науки трьом викладачам присвоєно почесні звання «Заслужений діяч науки і техніки України», десяти – «Заслужений працівник освіти» та «Заслужений юрист України», одинадцять – нагороджено Почесними грамотами Президента України, Верховної Ради України, 177 працівників відзначено Міністерством освіти і науки України.

Звітний період був етапним з точки зору модернізації та підвищення якості вищої освіти. Всі напрями підготовки, спеціальності своєчасно і у повній відповідності акредитовано на вищий IV рівень акредитації. За рейтингом громадських організацій і роботодавців університет стабільно займає 4–5 місце. Щодо якості освіти, то у цьому напрямі здійснено по-суті революційні перетворення, які змінили погляди на філософію сучасної освіти, організацію і зміст навчального процесу, роль і місце викладача у цьому процесі.

Суть нашої стратегії полягала і полягає у тому, щоб на основі передових форм і методів навчання, нового змісту освіти, посилення ролі викладача й студента досягти високоякісної підготовки сучасного висококваліфікованого фахівця, випустити з університету виховану людину. Для реалізації визначеної стратегії запроваджено системний комплексний підхід щодо підвищення якості всіх складових.

Щороку друкується по 550–600 назв різноманітної навчально-методичної літератури. Видано приблизно 200 підручників, 600 навчальних посібників, 27 електронних підручників, понад 500 опорних конспектів. Вживаються практичні заходи щодо підвищення якості начальних і наукових видань, для чого створено редакційно-видавничу раду.

Одним із перших в Україні почали реалізовувати положення Болонської декларації. Впроваджено кредитно-модульну систему, індивідуалізацію навчальних планів. Систему комплексної діагностики адаптували до школи оцінювання ECTS. Випускникам надається університетський додаток до диплому за системою ECTS. Здійснюється робота щодо поліпшення сумісності та зіставленості нашої організації та змісту освіти з системами освіти у провідних європейських університетах. Тут маємо певний прогрес.

Серйозну увагу приділено науково-методичному забезпеченню підготовки фахівців ОКР «магістр». Правильно зробили, що призначили наукових керівників магістерських програм і посилили наукову компоненту навчального процесу. Вже третій рік поспіль студенти випускових курсів готують наукові статті під керівництвом викладачів, а університет видає збірники цих статей. Цього року видано 34 збірники, де надруковано 1916 студентських наукових статей.

Потужного імпульсу надано розвитку інформатизації та комп'ютеризації навчального процесу. Впроваджено в дію другу версію автоматизованої системи управління навчальним процесом та комп'ютерні програми «Парус», «Деканат».

Нам вдалося створити багатий інформаційний ресурс у бібліотеці, яка є кращою серед всіх інших університетських бібліотек. Створено і швидко зростає мультимедійний фонд, послідовно відкриваються нові канали до глобальних інформаційних мереж.

Інститут вищої кваліфікації, який займається освітою для дорослих вже 10 років, перетворився у повноправний вищий заклад бізнес-освіти, здобув авторитет серед роботодавців, які є дуже вимогливими – це міністерства, державні комітети та ін. Цей інститут має розвиватися й далі, в цьому є і перспектива, і потреба у суспільстві.

Виховна та культурно-масова робота серед студентів стала змістовною, різноманітною і відзначу, – більш впливовою на навчання, дозвілля і поведінку студентів. Функціонує система роботи з молоддю, є позитивні

зрушення у студентському середовищі, багато цікавого відбувається у самодіяльній творчості, започатковано рух милосердя та благодійності.

Протягом всього звітнього періоду забезпечувалося виконання державного замовлення та договірних зобов'язань на підготовку фахівців, чому сприяла цілеспрямована організаційна робота ректорату, деканатів, всіх підрозділів, причетних до цієї справи.

Здійснення прийому відбувались при суворому дотриманні встановлених правил прийому, ліцензійних обсягів, чому передувала продумана, творча профорганізаційна роботи приймальної комісії, факультетів, кафедр.

Відповідно до змін на ринку праці та приваблення молоді проводили періодично реструктуризацію напрямів підготовки, спеціальностей, спеціалізацій. Нині підготовка бакалаврів здійснюється за 15 напрямками і 35 професійними спрямуваннями, магістрів – відповідно за 6 напрямками, 18 спеціальностями, 45 спеціалізаціями. Досягнуто оптимального переліку напрямів і спеціальностей.

У науковій діяльності основна увага ректорату приділялась спрямуванню кафедр на розв'язання нагальних проблем економіки.

За звітний період обсяги наукових досліджень, які фінансуються МОН України, іншими замовниками зросли більш як у 2 рази і наблизились до 2 млн грн на рік. З такими самими темпами збільшувалися обсяги досліджень за рахунок власних коштів.

Розвиваються наукові школи, які останніми роками збільшилися кількісно (є 21) та активізували свою роботу у проведенні досліджень, пов'язаних з розвитком сфери товарного обігу, торгівлі, вдосконаленням управління споживчим ринком, формуванням конкурентного середовища, методології інноваційно-інвестиційного менеджменту, розвитком туристичних послуг, забезпеченням якості та екологічної безпеки товарів тощо.

Науковці брали активну участь у створенні проектів законів України зокрема Закону «Про внутрішню торгівлю», розробці «Програми розвитку

внутрішньої торгівлі України на період до 2012 р.». Університет проявив ініціативу і взяв на себе створення системи підготовки, перепідготовки фахівців сфери туристичного супроводу для обслуговування чемпіонату з футболу Євро-2012.

Науковцями товарознавцями і технологами багато робиться для утвердження товарознавства і технології харчування як науки і практики з виходом на міжнародний рівень та впровадження його у суспільне буття. Викладачі кафедр товарознавчого факультету через засоби масової інформації доводять до громадськості існуючі ризики, пов'язані з продуктами харчування, здійснюють ґрунтовну роботу з підвищення культури споживання.

Протягом 10 років університетська команда у складі науковців, майстрів-кулінарів нашого навчально-виробничого об'єднання розробляють нові технології, кулінарні шедеври, які достойно презентуються на міжнародних та всеукраїнських фестивалях кулінарного мистецтва, здобувають призові місця і нагороди.

Систематично проводяться наукові конференції, круглі столи, семінари, у т.ч. за участю науковців із зарубіжних країн. З кожним роком збільшується кількість підготовлених монографій. Минулого року їх видано 39, а всього за 7 років – 208. За результатами розробок отримано понад 140 патентів та позитивних рішень на винаходи. Відповідно до встановлених графіків видаються журнали «Вісник КНТЕУ», «Товари і ринки».

Помітно поліпшилась студентська наукова робота. Студенти постійно беруть участь у різноманітних і різного рівня конкурсах, олімпіадах, наукових конференціях та здобувають призові місця.

Розвиток міжнародних зв'язків і співробітництво із закордонними партнерами здійснювався у контексті інтеграції до світового і європейського освітнього середовища.

Університет активізував роботу щодо участі в освітніх програмах як у рамках Європейського Союзу, так і у межах спільного виконання проектів з університетами-партнерами, державними установами і організаціями Греції,

Великобританії, США, Франції, Канади, Німеччини, Румунії, інших країн. Продовжується плідна робота Французько-Українського інституту управління, який здійснив підготовку та випуск понад 400 осіб з дипломами державного зразка Франції про вищу освіту.

В університеті навчаються громадяни закордонних країн, до навчального процесу задіяно іноземних викладачів.

Університет має членство у 10 престижних міжнародних освітніх та професійних утвореннях.

Матеріально-технічна база повною мірою відповідає міжнародному рівню. Виконано масштабний обсяг робіт, у результаті в університеті забезпечуються сприятливі умови для праці, навчання, відпочинку, проведення будь-якої організаційної, виховної та фізкультурно-масової роботи.

Забезпечується високоефективний та стабільний фінансово-економічний стан. Зростання надходжень дали можливість профінансувати пріоритетні напрями розвитку та життєдіяльність університету. Характерною особливістю було те, що всі капітальні видатки, а це насамперед проведення ремонтів, технічне оснащення, здійснювались виключно за рахунок спецфонду, тобто за власні університетські кошти.

Фінансово-господарська діяльність здійснювалась у повній відповідності з чинним законодавством. У повному обсязі виконувались зобов'язання, які були зафіксовані у Колективному договорі.

Велика увага приділялась вдосконаленню організаційної структури. У цьому напрямі працює постійно діюча комісія, яка періодично вносила пропозиції, вчена рада їх розглядала і приймала необхідні рішення. Проведено реструктуризацію факультетів, кафедр з метою приведення їх змісту роботи до професійної спрямованості підготовки фахівців. Створено ряд центрів, лабораторій, які займаються певними напрямками діяльності.

Структура університету поповнилася новоствореними навчальними закладами, до його складу увійшли: Харківський торговельно-економічний інститут, Харківський та Ялтинський торговельно-економічні коледжі, Ужгородське вище комерційне училище.

Ректорат постійно піклувався про вдосконалення системи управління, розвиток демократичних засад при прийнятті рішень, повсякденно взаємодіяв з органами студентського самоврядування.

Наявні здобутки досягнуто завдяки організованості, згуртованості, колективу, однакового розуміння всіма працівниками своїх обов'язків і відповідальності за спільну діяльність. Ректорат прагнув донести до кожного співробітника головні завдання, шляхи їх вирішення, приділяв увагу і надавав їм необхідну допомогу.

Ректор подякував колективу за плідну, добросовісну і самовіддану роботу в ім'я розвитку і процвітання університету.